

konoplan

induplati glasilo podjetja

induplati jarše

LETO XXXIII - Št. • 12

DECEMBER 1990

Iz vsebine:

- *Splošna kolektivna pogodba*
- *Devetmesečni rezultati dela*
- *Jubilanti*
- *Diabetično stopalo*
- *Praznična stran*

KNJIŽNICA
DOMŽALE
p. o. 1

Veseli otrok na planini je popolno tudi, če ni snega - je pa led.

SPLOŠNA KOLEKTIVNA POGODBA ZA GOSPODARSTVO

nadaljevanje iz prejšnje številke

27. člen

Položaj delegata v delavskem svetu mešanega podjetja

Delegat v DS mešanega podjetja ima glede odločanja ter pogojev za opravljanje dela v DS enake pravice in položaj kot delegat v DS družbenega podjetja.

28. člen

Pogoj za delovanje sindikata

1. S kolektivno pogodbo se ne posega v pravice, obveznosti in odgovornosti sindikata, da v skladu s svojo vlogo in nalogami deluje v organizaciji oz. pri delodajalcu, daje pobude, predloge, stališča in zahteve pristojnim organom. Delovanje sindikata ni mogoče omejiti z odločitvami organov organizacije oz. delodajalca.

2. Poslovni organ in strokovne službe zagotavljajo sindikatu podatke o vseh vprašanih:

- o katerih v družbenem podjetju odloča DS in njegovi izvršni organ,
- ki jih v mešanem podjetju obravnava DS,

- ki jih obravnavajo oz. pri njihovem sprejemanju sodelujejo delavci v zasebnem podjetju.

3. Sindikatu se vračajo vabila z gradivi za seje vseh organov, iz prejšnjega odstavka in zagotavlja sodelovanje njegovih predstavnikov na teh sejah. Pristojni organi so dolžni sindikatu omogočiti, da sodelujejo na sejah organov pri odločanju o reševanju individualnih sporov.

Pristojni organi organizacije so dolžni pred sprejemom odločitve o gmočnih in socialnih pravicah obravnavati mnenja in predloge sindikata in se do njih opredeliti pred sprejemom dokončne odločitve.

4. Organizacija oz. delodajalec zagotavlja za delo sindikata naslednje pogoje:

- sindikalnim zaupnikom najmanj 1 plačano uro letno za vsakega delavca v organizaciji oz. pri delodajalcu, vendar ne manj kot 50 ur letno, za opravljanje njegovih funkcij in za sodelovanje v delu organov sindikata izven organizacije oz. delodajalca. V tako določeno število ur se ne všteva sodelovanje sindikalnih zaupnikov v organih Zveze SSS in v organih sindikata dejavnosti na ravni republike.

Ne glede na število sindikalnih zaupnikov v organizaciji oz. pri delo-

dajalcu skupno število plačanih ur za njihovo sindikalno delo (t.j. za delo vseh poverjenikov skupaj), ne sme biti manjše kot število delavcev v podjetju in ne manjše kot 50 ur.

- Okvirni režim izrabe tako določenega števila ur za delo sindikalnega zaupnika se dogovori med sindikatom in poslovnim organom oz. delodajalcem. Pri tem se upoštevajo potrebe in interesi članov sindikata ter zahteve delovnega procesa.

- Sindikat se s poslovnim organom oz. delodajalcem dogovori o načinu zagotavljanja strokovne pomoči in drugih pogojev (prostori, tehnično in administrativno delo in podobno) za delo sindikata, njegovih organov in sindikalnega zaupnika v organizaciji oz. pri delodajalcu.

- Zagotavlja obračun in plačevanje članarine sindikatu za člane sindikata.

5. Sindikat v organizaciji oz. pri delodajalcu uporablja za organiziranje in vodenje stavke sindikalna stavkovna pravila.

6. Pravice iz 3. in 4. odstavka 5. člena zakona o delovnih razmerjih uživajo sindikalni zaupniki oz. drugi sindikalni predstavniki tudi dve leti po preteku njihovih funkcij.

29. člen

Splošne določbe o osebnih dohodkih in drugih osebnih prejemkih

1. Določila in zneski iz te kolektivne pogodbe se obvezni minimalni standardi in osnove za določanje vsebine kolektivnih pogodb v dejavnostih in kolektivnih pogodb v organizacijah oz. pri delodajalcih.

2. Izraz osebni dohodek vsebinsko ustreza izrazu plača. Oba izraza se lahko uporabljata enakovredno.

3. Osebni dohodek delavcev po kolektivnih pogodbah so javni. Dejanski osebni dohodki so zaupni.

4. Osebni dohodki se izplačujejo najmanj enkrat mesečno in sicer najkasneje do 18. dne v mesecu za pretekli mesec.

5. Delavcem, ki delajo s skrajšanim delovnim časom pripadajo drugi osebni prejemki ter povračilo stroškov prevoza na delo in z dela v enakem znesku, kot delavcem, ki delajo s polnim delovnim časom. Če delavec dela pri več delodajalcih, uveljavlja navedene pravice pri posameznem delodajalcu v skladu z dogovorom.

30. člen

Osebni dohodki

1. V pogodbi o zaposlitvi organizacija oz. delodajalec in delavec določita osnovni osebni dohodek delavca.

Osnovni osebni dohodek delavca za polni delovni čas, predvidene delovne rezultate in normalne delovne pogoje ne more biti nižji od izhodiščnega OD, določenega v 2. točki tega člena, razen v primerih, ki so posebej določeni s to kolektivno pogodbo.

2. Izhodiščni bruto OD po posameznih tarifnih razredih so:

Tarifni razred	Izhodiščni mesečni bruto OD v din za polni del. čas
I. enostavna dela	5.670,00
II. manj zahtevna dela	6.240,00
III. srednje zahtevna dela	6.979,00
IV. zahtevna dela	7.770,00
V. bolj zahtevna dela	8.790,00
VI. zelo zahtevna dela	10.490,00
VII. visoko zahtevna dela	11.910,00
VIII. najbolj zahtevna dela	14.180,00
IX. izjemno pomembna, najbolj zahtevna dela	17.010,00

3. V kolektivnih pogodbah dejavnosti se opredelijo izhodiščni dohodki po specifičnih tarifnih skupinah. Izhodiščni osebni dohodki po teh tarifnih skupinah ne morejo biti nižji od izhodiščnih OD, določenih v 2. točki tega člena.

31. člen

Prvo razvrščanje delavcev v posamezne tarifne razrede po tej pogodbi opravi poslovni organ ali ustrezna strokovna služba. S tem razvrščanjem se delavcu ne more zmanjšati osebnega dohodka.

V primeru pritožbe delavca lahko sindikat zahteva dodatno strokovno presojo ali uveljavitev arbitraže.

32. člen

Izhodiščni osebni dohodki se valorizirajo v skladu z rastjo življenjskih stroškov z naslednjo eskrakcijsko klavzulo:

- do rasti vključno 5 % mesečno se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov proporcionalno povečajo tudi izhodiščni OD;

- v primeru rasti nad 5 % do vključno 10 % se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov nad 5 % izhodiščni OD povečajo za 0,9 %;

- v primeru rasti nad 10 % se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov nad 10 % izhodiščni OD povečajo za 0,8 %.

Za valorizacijo izhodiščnih OD v tekočem mesecu se uporabi indeks življenjskih stroškov za pretekli mesec.

Eskaletsijska klavzula velja od 1. avgusta 1990 dalje.

33. člen

V kolektivnih pogodbah dejavnosti se določijo kriteriji, po katerih so lahko osnovni OD nižji od izhodiščnih OD iz 30. člena pogodbe. Znižanje lahko znaša največ 20 %, če bi izplačilo OD, določenih s to pogodbo, ogrozilo poslovanje organizacije oziroma delodajalca. Odločitev na podlagi teh kriterijev sprejme poslovodni organ ob soglasju organov upravljanja.

Dokler ne bodo določeni kriteriji iz prejšnjega odstavka tega člena in če bi izplačilo OD določenih v skladu s kolektivno pogodbo ogrozilo obstoj organizacije oz. delodajalca, določi organ upravljanja oz. delodajalec na podlagi tekočih in razvojnih možnosti nižje osnovne OD, kot so določeni v 30. členu te pogodbe, vendar največ za 20 %.

34. člen

Osební dohodek na podlagi delovne uspešnosti

Osnove za določanje delovne uspešnosti so količina, kvaliteta, gospodarnost dela, inventivnost in inovativnost. Delovna uspešnost se meri oziroma ocenjuje individualno ali skupinsko po vnaprej dogovorjenih kriterijih.

35. člen

Dodatki

1. Delavcem pripadajo za posebne obremenitve pri delu, neugodne vplive okolja, nevarnost pri delu v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden.

Dodatki se obračunavajo le za čas, ko je delavec delal v pogojih, zaradi katerih mu dodatek pripada.

Osnova za izračun dodatkov je osnovni OD delavca za poln delovni čas, oz. ustreza urna postavka.

2. Za delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden, pripadajo delavcem dodatki najmanj v naslednjem odstavku od osnove:

- izmensko delo v popoldanski in nočni izmeni	10 %
- delo v deljenem delovnem času	
- za prekinitve dela 1 uro in več	15 %
- za prekinitve dela 2 uri in več	20 %
- dežurstvo	20 %
- nočno delo	30 %
- delo preko polnega delovnega časa	30 %
- delo v nedeljo	50 %
- delo na dela proste dneve po posebne republiškem in zveznem zakonu	50 %

Za čas pripravljenosti na domu pripada delavcu nadomestilo v višini najmanj 10 % od osnove.

Če organizacija oz. delodajalec uvede t.i. "evropski delovni čas", delavcem ne pripada dodatek za delo v deljenem delovnem času v višini 15 %.

3. Delavcu pripada dodatek za delovno dobo najmanj v višini 0,5 % od osnovnega dohodka za vsako izpolnjeno leto delovne dobe.

4. V kolektivni pogodbi dejavnosti in v kolektivni pogodbi organizacije oz. delodajalca se določijo dodatki in višina dodatkov zaradi naporov in težkih pogojev dela v naslednjih primerih:

a.) Pri umazanem delu in drugih težkih delih, pri katerih je delavec stalno izpostavljen negativnim vplivom okolja, kot na primer: dim, saje, vroč pepel, prah, vlaga, visoke temperature, posebno močan ropot ali posebno bleščeča umetna svetloba, delo v temnih prostorih ali z obremenilno barvno svetlobo, imajo delavci pravico do dodatka za težko delo.

b.) Če delavec pri delu stalno in v skladu s predpisi uporablja zaščitna sredstva.

c.) Pri delih pri katerih je delavec izpostavljen posebnim nevarnostim (požar, voda, eksplozija), je treba v kolektivni pogodbi dejavnosti in kolektivni pogodbi podjetja določiti višino teh posebnih dodatkov - odvisno od stopnje nevarnosti v primerjavi s predhodnimi točkami tega člena.

36. člen

Nadomestilo osebnega dohodka

1. Delavcu pripada nadomestilo osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela v naslednjih primerih:

- zaradi bolezni;
- poklicne bolezni in nesreče pri delu;
- letnega dopusta in odsotnosti iz prvega odstavka 15. člena te pogodbe;
- na dela prost dan po posebnem republiškem in zveznem zakonu;
- odsotnost z dela zaradi napotitve na izobraževanje oz. izobraževanje v interesu podjetja;

- v drugih primerih, določenih z zakonom, kolektivno pogodbo ali aktom podjetja.

V vseh navedenih primerih, razen prve alineje, pripada delavcu nadomestilo v višini 100 % osnove. V primeru iz prve alineje pripada delavcu nadomestilo v višini najmanj 80 % osnove.

Osnova za izračun nadomestila je OD delavca v preteklem mesecu za poln delovni čas.

2. Delavec, ki se je kot presežni delavec dolžan prekvalificirati ali dokvalificirati, ima za ta čas pravico do nadomestila OD v višini osnovnega OD, povečanega za dodatek na delovno dobo.

Enake pravice veljajo tudi za čas čakanja na pravice iz 33. člena zakona o delovnih razmerjih.

Delavec, ki je začasno in sporazumno razporejen na delovno mesto v drugo organizacijo oz. k drugemu delodajalcu za čas do 6 mesecev, ne more prejemati nižjega osnovnega OD, kot ga je prejemal pred prerazporeditvijo.

Delavcu za čas čakanja na delo doma pripada nadomestilo OD v višini 70 % osnovnega OD, povečanega za dodatek za delovno dobo.

37. člen

Del osebnega dohodka iz naslova uspešnosti poslovanja oz. iz dobička

V primeru izkazanega dobička se lahko skladno z akti organizacije oz. delodajalca in vnaprej opredeljenimi merili ustrezen del dobička razdeli med delavce.

Del OD iz dobička se lahko izplača tudi v obliki delnic, obveznic ali drugih vrednostnih papirjev. Odločitev o obliki izplačila mora biti določena s sklepom o delitvi dobička.

V družbenem podjetju se delavcem izplača udeležba na dobičku samo v okviru višine čistega dobička, ki presega 6 % poslovnega sklada. Pri tem se upošteva povprečno stanje poslovnega sklada v poslovnem letu.

V mešanem podjetju velja za udeležbo delavcev v dobičku, ki pripada delu družbenega kapitala enaka omejitve kot v 3. odstavku. Iz dobička, ki pripada preostalemu delu trajnega kapitala, pripada delavcem najmanj 3 % ustvarjenega čistega dobička.

Od dobička, namenjenega za delitev delavcev, se 80 % deli na delavce proporcionalno izplačanim OD delavcev, 20 % dobička pa po kriterijih, ki jih vnaprej določi poslovni organ.

38. člen

Drugi osebni prejemki

1. Regres za letni dopust

Delavcu pripada enkrat letno regres za letni dopust v obliki 13. OD najmanj v višini 2.850.- din neto in se izplača do konca meseca julija tekočega leta.

2. Jubilejne nagrade

Delavcu pripada jubilejna nagrada v višini:

- za 10 let delovne dobe	50 %
- za 20 let delovne dobe	75 %
- za 30 let delovne dobe	100 %

povprečnega mesečnega čistega OD v gospodarstvu Republike Slovenije za pretekle tri mesece.

Jubilejna nagrada se izplača v roku enega meseca po dodelitvi delovne dobe iz prejšnjega odstavka.

3. Odpravnina ob upokojitvi

Delavcu pripada ob upokojitvi odpravnina v višini treh povprečnih mesečnih čistih OD delavca za pretekle tri mesece, če je to za delavca ugodnejše.

Delavec ni upravičen do odpravnine, če je organizacija oz. delodajalec zanj financiral dokup delovne dobe.

4. Odpravnina zaradi prenehanja delovnega razmerja

V primeru, ko delavcu preneha delovno razmerje zaradi tehnoloških, organizacijskih in ekonomskih razlogov ali ukrepov družbenopolitične skupnosti pripada delavcu na podlagi pismene izjave, da želi, da mu delovno razmerje preneha in da temi sredstvi trajno rešuje svoje nadaljnje delovno angažiranje v obliki odpravnine in sicer:

- za delavce z izpolnjeno delovno dobo do vključno 15 let v višini 24 osebnih dohodkov

- za delavca z izpolnjeno delovno dobo nad 15 do vključno 30 let v višini 30 OD;

- za delavca z izpolnjeno delovno dobo nad 30 let v višini 36 osebnih dohodkov.

Osnova za odpravnino je povprečni izplačani mesečni OD delavca v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo pravice do odpravnine.

Navedena izplačila zagotavljena organizacija oz. delodajalec in družbenopolitična skupnost na podlagi pravic in po pogojih v skladu z zakonom.

5. Solidarnostne pomoči

Delavcu oz. njegovi družini pripada solidarnostna pomoč v višini povprečnega čistega OD v gospodarstvu Republike Slovenije za pretekle tri mesece, in sicer v naslednjih primerih:

- smrt delavca ali ožjega družinskega člana;
- težja invalidnost;
- daljša bolezen;
- elementarne nesreče ali požari.

39. člen

Povračila stroškov v zvezi z delom

1. Prehrana med delom

Delavcem se zagotovi povračilo stroškov za prehrano med delom za dneve prisotnosti na delu. Do povračila stroškov prehrane med delom so upravičeni tudi delavci, ki delajo najmanj s polovičnim delovnim časom, pripravniki, učenci in študentje na praksi.

Delavcu pripada za prehrano med delom mesečno 700.- din neto. Navedena višina se povečuje v skladu z eskalacijsko klavzulo iz 32. člena te kolektivne pogodbe.

2. Prevoz na delo in z dela

Delavcu se nadomestijo stroški prevoza na delo in z dela po določenih splošnih aktih, ki so veljali v organizaciji oz. pri delodajalcu na dan 1. junija 1990.

3. Službena potovanja

Delavcu se v primeru službenega potovanja v Jugoslaviji in v tujini povrnejo dejanski stroški.

Potni stroški se lahko povrnejo v pavšalnem znesku, če je tako predvideno s potnim nalogom.

4. Terenski dodatek

Delavci so upravičeni do terenskega dodatka za delo na terenu. Pogoji za izplačilo terenskega dodatka se določijo s kolektivno pogodbo dejavnosti oz. organizacije ali delodajalca.

40. člen

Inovacije

Delavcu pripada za inovacijo najmanj 10 % letne čiste gospodarske koristi. Nadomestilo za konkretno inovacijo se določi s pogodbo med inovatorjem in organizacijo oz. delodajalcem.

41. člen

Pripravniki in učenci na praksi

Delavcu-pripravniku pripadajo OD in drugi osebni prejemki v višini 70 % izhodiščnega OD, določenega za

ustrezni tarifni razred ter povračilo stroškov prevoza na delo in z dela po tej pogodbi.

Učencem in študentom na praksi pripada za poln delovni čas obvezne prakse plačilo najmanj v višini 15 % povprečnega OD v gospodarstvu Republike Slovenije za pretekli mesec.

Učenci in študenti na praksi imajo pravico do vseh dodatkov za opravljeno delo. Učenci in študentje imajo pravico do plačila tudi, če prejemajo stipendijo.

42. člen

Osebni dohodki sindikalnih zaupnikov

Za čas opravljanja profesionalne funkcije pripada sindikalnemu zaupniku OD v višini, kot ga je prejemal pred začetkom opravljanja te funkcije.

OD sindikalnega zaupnika se valorizira z rastjo OD v organizaciji oz. pri delodajalcu. Sindikalni zaupnik ima pravico do udeležbe na dobičku v skladu s to pogodbo.

KONEC

JUTRO ŽIVLJENJA

*Jutro življenja prvi krik razpara,
je to krik, ki pomeni veselje,
ali je krik, ki naznanja trpljenje,
kdo ve!?*

*Dobro jutro življenje,
pozdravil sem te,
daj mi prosim veselje,
naj mi dneva življenja
ne močijo prevečkrat solze!*

DANICA

UNIČIMO TEMO

*Brat, bratu roko podaj!
Skupaj v svetu luč prižgita
ne odlašajta, prižgita jo zdaj,
ko zemlja je v temo zavita.*

*Za roko primita še druge brate,
da vse luči na svetu se prižgejo
naj napije človek se svetlobe zlate,
da ljudje v temi ne umrejo.*

*Vsi ljudje! Uničimo temo
in recimo, da dosti je trpljenja
naj skupaj soncu naproti gremo
bodimo ljudje, ki so vredni življenja.*

Katarina Letnar

DEVETMESEČNI REZULTATI POSLOVANJA

Značilnosti poslovanja iz prvega polletja se tudi do konca tretjega kvartala niso bistveno spremenile. Dosežen obseg je bil zadovoljiv le pri izvozu na klirinško področje, ki pa zaradi padca dolarja in plačil postaja, kljub nujnosti, vse manj intersenten. Kljub premiku pri strukturi prodaje v korist prodaje na domačem trgu planski delež prodaje na tem trgu, kakor tudi pri izvozu na konvertibilno področje ni bil dosežen. Temu je neizbežno sledilo tudi nedoseganje planiranega obsega proizvodnje ter stagnacija nivoja zalog. Rast stroškov je v obravnavanem obdobju, enako kot ob polletju bila višja od rasti celotnega dohodka.

Navedene značilnosti so preprečile doseganje boljših finančnih rezultatov ter negativno vplivale na finančno sposobnost, kar tudi postaja vse bolj pereč problem.

Tako kot v obdobju jan.-junij 90 je tudi v obdobju jan.-september prisoten padec števila zaposlenih. Od konca preteklega leta do konca septembra letos, se je število zaposlenih zmanjšalo za 155 delavcev oziroma za 16 %.

INDEKSI GIBANJA OBSEGA PROIZVODNJE, REALIZACIJE IN ZALOG

	indeksi		
	PROIZVODNJA	REALIZACIJA	ZALOGE
	I-IX 90 I-IX 89	I-IX 90 I-IX 89	I-IX 90 I-IX 89
Oplemenitene tkanine	71	63	133
Konfekcija	94	94	158

Fizični obseg proizvodnje oplemenitenih tkanin v obravnavanem obdobju dosega le 71 % proizvodnje v enakem obdobju preteklega leta. Proizvodnja konfekcije je bila v tem obdobju sicer nižja za 6 %, vendar je v celoti presegla planirano proizvodnjo za 3 %.

Prodaja oplemenitenih tkanin se je zmanjšala za 37 %, konfekcijskih izdelkov pa za 6 %, medtem ko so bile zaloge oplemenitenih tkanin septembra letos v primerjavi z septembrom preteklega leta za 33 % večje, zaloge konfekcijskih izdelkov pa za 58 % večje.

OSNOVNI FINANČNI REZULTAT

	STRUKTURA V %	
	jan.-junij 1990	jan.-september 1990
1. Prihodki	100,0	100,0
2. Odhodki	93,4	94,0
3. Bruto dobiček	6,6	6,0
4. Ustvarjeni dohodek	38,1	34,4
5. Realizirani BOD	31,5	28,5
6. Akumulacija	0,4	0,1
7. Povprečni mesečni OD na delavca (v din)	3.825	3.943

STRUKTURA PRIHODKOV (v %)

1. Domači trg	65	61
2. Konvertibila	24	18
3. Kliring	11	21
4. Prihodki skupaj	100	100

Glede na to, da se predpisi, ki urejajo sestavljenje periodičnih obračunov v zadnjem času niso spremenili, je perio-

dični obračun za obdobje jan.-september 1990 sestavljen na podoben način kot periodični obračun za obdobje jan.-junij 1990, žal pa podatki niso neposredno primerljivi z lanskimi.

V obravnavanem obdobju smo po fakturirani realizaciji ustvarili za 208.921 tisoč din prihoda (59 % več kot v prvem polletju). Na domačem trgu smo iztržili 61 % celotnega prihodka, z izvozom na konvertibilno področje 18 %, z izvozom na klirinško področje pa 21 % celotnega prihodka. Pri prodaji tkanin in konfekcije na domačem trgu smo dosegli prodajno vrednost v višini 107.640 tisoč din, kar je za 27 % manj od planirane vrednosti. Vrednost prodaje na konvertibilnem trgu je dosežena v višini 37.530 tisoč din in je za 23 % nižja od planirane. Pri prodaji na klirinško področje smo dosegli prodajo v višini 44.311 tisoč din, kar je za 20 % več od planirane. Prihodki restavracije, malo-prodaje ter drugi prihodki znašajo 19.440 tisoč din.

Odhodki v višini 196.470 tisoč din so angažirali 94 % celotnega prihodka (60 % večji kot v prvem polletju). Bruto dobiček je znašal 12.451 tisoč din ali 6 % prihodka (ob polletju 6,6 % prihodka). Delež dohodka v celotnem prihodku se je v primerjavi s polletnim obračunom zmanjšal od 38,1 % na 34,4 % ob devetmesečnem obračunu. Zmanjšal se je tudi delež BOD (od 31,5 % na 28,5 %) ter delež akumulacije (od 0,4 % na 0,1 %).

RAZMERJA MED LJUDMI

V delovnem okolju se zmeraj znova prepletajo in porajajo nova razmerja med ljudmi, ki najdejo v njem več kot goli vir sredstev za življenje.

Za večino ljudi je delo edini družabni stik zunaj ozkega družinskega kroga - in pogosto, zlasti za mlade neporočene ljudi in tiste starejše, ki imajo že odrasle otroke, celo veliko pomembnejši od družine. Posameznik lahko zelo dobro dela tudi z nekom, ki ga zunaj službe ne srečuje in do katerega ne čuti prijateljstva in topline, pa tudi ne navezanosti. Pri delu lahko dobro sodeluje celo s človekom, ki mu je zopr - vendar samo, če spoštuje tudi tuje delo. Eno od načel delovne kulture je predanost delu. Ljudje, ki so dalj časa povezani z uresničevanjem skupnega cilja ali več ciljev in interesov, čutijo, tega se vsi trudijo, da bi svoje delo kar najbolje opravili.

Delovna etika nalaga, da ne glede na višino nagrade delo kakovostno opravljamo ves čas, dokler delamo na nekem delovnem mestu. Nevljudno je, če zaradi raznih družbenih funkcij trpi delo, za katerega smo plačani. Za krajše ali daljše izostanke z delovnega mesta zaradi družbenih aktivnosti ni opravičila, povrhu so drugim delavcem slab zgled.

V človeški naravi je težnja k družbenim priznanjem, in strokovnjaku je največje priznanje pohvala za dobro opravljeno delo, pa naj gre za vlakovodjo, kirurga ali vodilnega gospodarstvenika. Vsakogar v njegovem delovnem okolju povezujeta s sodelavci dobro tovarniško razmerje in spoštovanje, ki raste iz vzajemne povezanosti interesne skupine.

Delovna skupina je poslovno in socialno uspešna tedaj, kadar si vsi posamezniki v njej prizadevajo za ohranjanje korektnih razmerij in pozitivnega ravnotežja v vzajemnih odnosih. Človek se nemalokrat identificira s podjetjem, kjer dela, pa v pogovoru zanj dostikrat uporablja zaimsek "mi", tako kot govori "mi", kadar omenja svojo družino.

N. N.

JUBILANTI

Tudi letos so se jubilejne nagrade podeljevale vsem delavcem z okroglo letnico delovne dobe. Vsi jubilantje so prejeli denarne nagrade, katerih višina je bila določena v letnem planu

podjetja, obenem pa so prejeli tudi pismena priznanja.

Srečanje se je vršilo v sejni sobi podjetja in sicer 22.11.1990. Po uvodnem govoru, ki ga je imel glavni

direktor Dušan Leb, sta skupaj s predsednikom delavskega sveta Birk Rajkotom podelila diplome za doseženo okroglo delovno dobo.

JUBILANTI Z DELOVNO DOBO 10 LET

Aljaž Marjeta
Arnuš Alojz
Avbelj Janko
Burja Matevž
Cerar Ida
Dervarič Drago
Fortunat Darja
Hribar Vinko
Klopčič Jože
Knez Martina
Kocmur Zdenka
Krmelj Marinka
Mali Marjan
Markovič Slavica
Metelko Fanika
Momčilović Ivanka
Oštir Anica
Prašnikar Andreja
Repanšek Ivica
Rokavec Zinka
Rusjan Nada
Semprimožnik Veronika
Šušnik Marjan
Šmon Marko
Velepec Franci
Vurušić Nada
Zorko Rovena

uprava
uprava
tkalnica
vzdrževanje
tkalnica
tkalnica
uprava
uprava
tkalnica
pripravljalnica
maloprodaja
konf. Mokronog
konf. Radomlje
tkalnica
konf. Mokronog
tkalnica
konf. Mengeš
konf. Radomlje
uprava
konf. Peče
predilnica
tkalnica
uprava
vzdrževanje
uprava
uprava
konf. Mokronog

Ida Cerar iz tkalnice

JUBILANTI Z DELOVNO DOBO 20 LET

Abina Olga
Bobek Leopold
Bulič Mirjana
Burja Stane
Cerar Alojzija
Farkaš Antonija
Gabrovec Francka
Grojzdek Helena
Hribar Štefan
Jokič Mirjana
Juračič Anton
Kočevar Vjekoslava
Kralj Mihael
Kranjec Dušan
Kranjec Kristina
Marinček Darinka
Marolt Frančiška
Pavovec Milena
Pipan Marjan
Pipan Zofija
Pogačar Mira
Prosenc Cvetka
Ribič Ljudmila

konf. Mokronog
predilnica
konf. Radomlje
tkalnica
pripravljalnica
oplemenitilnica
tkalnica
pripravljalnica
vzdrževanje
uprava
vzdrževanje
oplemenitilnica
vzdrževanje
uprava
tkalnica
maloprodaja
pripravljalnica
konf. Radomlje
uprava
uprava
pripravljalnica
tkalnica
oplemenitilnica

Vinko Hribar pri prejemanju priznanja

Rokavec Frančiška
 Semprimožnik Ana
 Semprimožnik Ana
 Sever Ida
 Skok Ljudmila
 Štel Vera
 Šuštar Lidija
 Temlin Albina
 Trikić Đurinka
 Tršinar Alojzija
 Urbanija Ivanka
 Vrenjak Zofija
 Vrhovnik Marjan

predilnica
 predilnica
 konf. Radomlje
 konf. Mengeš
 konf. Peče
 konf. Mokronog
 uprava
 pripravljavnica
 maloprodaja
 konf. Mokronog
 predilnica
 pripravljavnica
 uprava

Ivanuša Ana
 Jerman Stanislav
 Kavčič Cirila
 Kerč Anica
 Koncilja Janez
 Kukovec Angela
 Lenček Nikolaja
 Lenček Jernej
 Opaškar Franc
 Osredkar Ljudmila
 Pečnik Kristina
 Peterka Helena
 Rahne Ana
 Šalamon Marija
 Šarc Marija
 Trobevšek Marija
 Učakar Helena
 Veider Franc
 Zupan Anton

oplemenitilnica
 oplemenitilnica
 predilnica
 uprava
 tkalnica
 pripravljavnica
 tkalnica
 vzdrževanje
 tkalnica
 konf. Mengeš
 oplemenitilnica
 konf. Peče
 predilnica
 predilnica
 predilnica
 tkalnica
 konf. Mengeš
 uprava
 tkalnica

Šuštar Lidija

Cerar Alojzija - upokojenka

JUBILANTI Z DELOVNO DOBO 30 LET

Bartelj Slavka
 Blejc Danica
 Cupać Stoja
 Homar Ivanka

konf. Mokronog
 uprava
 uprava
 konf. Mengeš

Veider Franc - najstarejši delavec pri prejemu priznanja

POZNI ZAPLET SLABO UREJENE SLADKORNE BOLEZNI

DIABETIČNO STOPALO

Sladkorna bolezen je kronična bolezen presnove. Uspeh zdravljenja je v največji meri odvisen od bolnikov samih, od poznavanja lastne bolezni in od pripravljenosti upoštevati navodila za zdrav način življenja.

V zadnjih letih se je število bolnikov, pri katerih so prišli v ospredje pozni zapleti bolezni, povišalo. Predvsem spodnje okončine so pri diabetikih zelo ogrožene. Diabetično stopalo pomeni eno najtežjih komplikacij sladkorne bolezni, vendar jo je možno preprečiti. Je posledica okvare ožilja, živčevja in neceljenih okužb. Kako se bolezen kaže? Spodnje okončine so slabše prekrvavljene, stopalo je hladnejše, pulzi arterij so slabo tipni. Bolnik ima lahko mravljinčenje, občutek gluhih nog, sunkovite bolečine v mečih, krči, ki pa se pojavljajo predvsem ponoči. Pojavi se izguba občutka za dotik, bolečino in toploto. Zato so pogostejše poškodbe zaradi udarcev, žuljev ali opeklin. Pogosto se razvijejo otiščanci in odprte rane. Rane se slabo celijo, kar lahko privede do gangrene prstov in stopal. V tem primeru je edini terapevtski poseg le še amputacija - odstranitev uda.

Ker je tak bolezenski zaplet rezultat slabega sodelovanja bolnika v procesu zdravljenja in pomanjkljive skrbi za lastno zdravje in higieno, naštevam nekaj nasvetov za varovanje nog pri sladkornih bolnikih:

- noge je potrebno vsak dan umivati s tekočo vodo in blagim milom
- po umivanju jih osušite z mehko brisačo; tudi med prsti ne drgnite kože
- kožo redno namažite s kremo, vendar ne med prsti

- nohte režite naravnost. Trde kože, vraščenih nohtov in kurjih oči nikakor ne odstranjujte sami

- ne uporabljajte ostrih, koničastih pil, niti kemičnih sredstev proti kurjim očesom

- nikdar ne hodite bos!

Stopala naj bodo topla in suha. Nosite bombažne ali volnene nogavice in čevlje iz usnja. Nogavice ne smejo biti ne prevelike ne premajhne. Menjajte jih vsak dan. Obutev kupujte dovolj veliko, gleženj naj ima oporo. Peta naj ne bo previsoka (do 4 cm). Če vas zebe v noge, se topleje obujte.

Ne grejte se z grelno blazino, termoforjem ali na peči.

Pri zdravljenju poškodb in infekcij stopala pa naj bi upoštevali naslednje: obolelo mesto je treba zdraviti pravilno, t.j. upoštevati navodila zdravnika. Rane razkužujte z blagim razkužilom (Hibitane, Cetavlon, Asepsol) in nikakor ne z žganjem!

Na rane ne dajajte posipov, razpršil, ampak jih prekrijte s sterilno gazo ter pritrdite s povojem.

Če se rana v nekaj dneh ne zaceli, obiščite najbližjega zdravnika!

ZAPOMNITE SI: Vsaka rana, še tako majhna, ima lahko za posledico izgubo okončin.

Z redno nego nog in primerno obutvijo je mogoče preprečiti nastanek ran. S pravočasnim in ustreznim zdravljenjem dosežemo zaceljenje ran, oz. ob odprti rani preprečimo širjenje vnetja.

Preprečevanje in zdravljenje ran pa je pogojeno z urejenostjo krvnega sladkorja. Zato upoštevajte nasvete o prehrani za sladkorno bolezen, redno se gibajte in jemljite predpisana zdravila.

Pa še to: če ste kadilec, takoj opustite kajenje!

Če je higiena nog slaba, se zlasti na golenih rade razvijejo površinske razjede, ki se slabo ali ne zacelijo.

Za sladkornega bolnika je najpomembnejša čista koža. O tem pa neradi in premalo govorimo, ker se nam zdi samo po sebi razumljivo. Pa je res?!

Vaša zdravnica

VEČER

*Poslavlja dan se in večer prihaja,
najlepši čas se z njim poraja,
v srcu tihi se nemir prebuja,
ob vsej lepoti, ki nam jo ponuja.*

*Utrip večera v srcu čutim,
lepoto skrito v sebi slutim
in misli moje pohitijo,
v večerni soj se ulovijo.*

*Večer molči, pa vendar je zgovoren,
le molk njegov je treba razumeti
in vso lepoto, ki nam jo ponudi,
zajemi v dušo - tega ne zamudi.*

*Kdor to zamuja, reven, prazen bo ostal,
lepote prave pač nikdar ne bo spoznal,
zaman iskal si bo nadomestilo,
za mir večerni, ki narave je darilo.*

DANICA

SE VPRAŠATE KDAJ, ZAKAJ?

*Čeprav ste v krzno odeti,
čeprav krasi vas zlato,
čeprav mercedes vas vozi
pri srcu ni vam toplo.*

Se vprašate kdaj, zakaj?

*Krzno telo le ogreje,
mrzlo pusti vam srce,
zlato vam povzroča skrbi,
od njih se srce vam hladi.*

Se vprašate kdaj, zakaj?

*Kaj torej mi bo vse zlato,
kaj mar mi za krzno je vse,
saj raje od tega imam,
toplo, ljubeče srce!*

DANICA

SVETI MIKLAVŽ

Spet prišel je zimski čas,
poln snega in klobas.
Na obisk MIKLAVŽ jo maha,
s polno torbo se nam baha.
Le kaj v torbi se nahaja,
radovednost nas zdaj daja.
Je v torbi kaj za me,
oči po njej mi zdaj beže.
Pa MIKLAVŽ odpre si torbo,
ven privleče malo bombo.
To je bomba iz rolade,
sladoleda, čokolade.
Pa ROMANA pridrvi,
"Je kaj zame?" zakriči.
Iz torbe skoči vsa lepota,
fant postaven, res dobrota.
Zdaj TATJANO že skrbi,
kaj, če v torbi nič več ni.
Pa iz torbe pristopica,
majhna, jokajoča štruca.
Kaj pa KATA bo dobila,
bo to ruta, prava svila.
polnila,
iz torbe pride ruta fina.
Tudi SARA bi darilo,
le, če v njem je tisto fino.
Ker MIKLAVŽ je dobre volje,
ji pokloni termoforje.

TINA

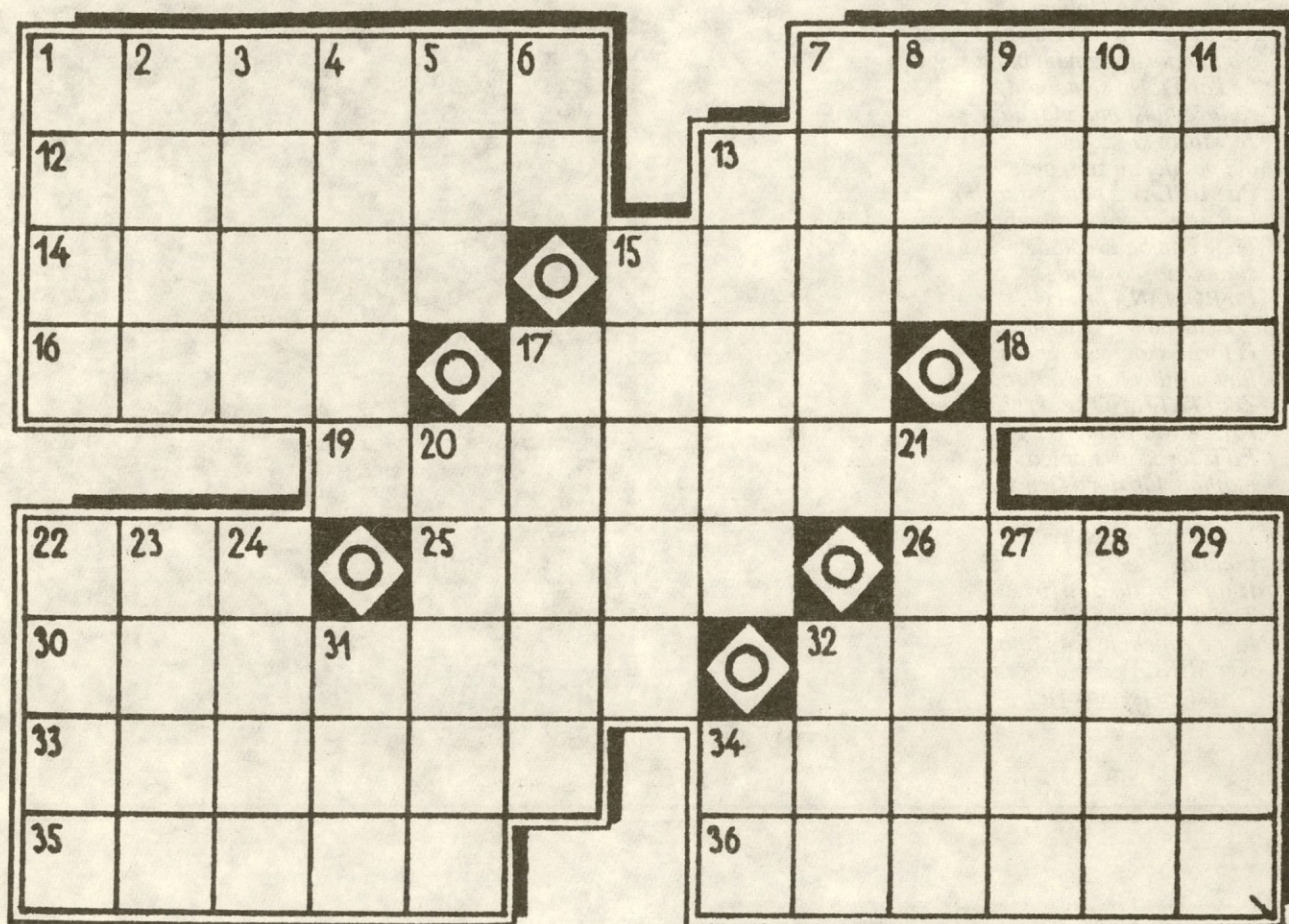
BOŽIČNI VEČER

Luči v hišah še gorijo
ljudje to noč pa še ne spijo,
saj nocoj božični je večer.
Na mizi prt, na njem potica
od sreče rdeča so otroška lica,
saj nocoj božični je večer.
Vsak nocoj naj v srcu nosi srečo
in še drugim naj jo troši,
vsi nocoj končajmo vsak prepir
v dušah naj rodi se mir.
Ker...če mir se ne rodi v nas
kako naj nesemo ga v ta naš čas,
ker...če mir se v srcu ne rodi
v nas ni sreče in božiča ni!

Katarina Letnar

NOVOLETNA KRIŽANKA ZA RAZVEDRILO

VODORAVNO:

- 1 - črna obleka katoliških duhovnikov
- 7 - kum
- 12 - ime treh pergamskih kraljev
- 13 - potrošnja
- 14 - izrastki na glavi
- 15 - češki pisatelj (Alois, 1851-1930)
- 16 - srdita jeza
- 17 - celotno versko slovstvo pri Judih
- 18 - ime ruske balerine Pavlove
- 19 - najpogostejše uporabljeno elektr. svetilo
- 22 - nadležne žuželke
- 25 - obzirno ravnanje
- 26 - izplakovanje
- 30 - enoletna in trajna zelika s kavljastimi, žgalnimi dlakami
- 32 - plemič v fevdalni dobi
- 33 - redko žensko ime (ljubkovalno)
- 34 - ciklična skladba za 1 - 2 inštrumenta
- 35 - razvojna stopnja žuželk
- 36 - vrečar, skakač iz Avstralije, kenguru

NAVPIČNO:

- 1 - kraj na Dugem otoku
- 2 - zvezna država ZDA z gl. mestom Lake City

- 3 - zakončev oče
- 4 - slovenski duhovnik, planinec in skladatelj (Jakob, 1852-1927)
- 5 - biblijski očiak
- 6 - vrhunski športnik
- 7 - nogometni klub iz Travnika
- 8 - Talisova oranžada
- 9 - pladenj, podstavek
- 10 - tropsko drevo, črni hrast
- 11 - mliniski žleb
- 13 - železov križec
- 15 - pripadnica enega največjih plemen antične Grčije
- 17 - najbolj razširjena rastlina
- 20 - pokrajina v Grčiji
- 21 - znane terme v Padovi
- 22 - zaton čolnov
- 23 - natrijev karbonat
- 24 - hribovita pokrajina v SZ Grčiji
- 27 - Abrahamov in Sarin sin, oče Ezava in Jakoba
- 28 - podatki, dejstva o čem
- 29 - polet, zanos
- 31 - kratica za radio-televizijo
- 32 - domača vprežna žival
- 34 - kratica za centralni komite

Danica Blejč

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše

MARI VRENJAK

se iskreno zahvaljujemo podjetju Induplati, sodelavcem iz pripravljalnice in oplemenitilnice za podarjeno cvetje, denarno pomoč, izraze sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu Vinokotu Kepcu za poslovilne besede.

Vsi njeni.

In memoriam

MARICA VRENJAK

Rojena je bila med zadnjo vojno leta 1941 v krutem okolju koncentracijskega taborišča daljne Nemčije.

Svojo prvo službo je nastopila pred 28 leti v Lesno industrijskem podjetju v Radomljah, kjer je bila zaposlena le deset mesecev. Nato je delala 13 let v opekarni Radomlje vse do njene ukinitve in priključitve k Induplati. Zato je leta 1976, torej pred 14 leti prišla v naš kolektiv v oddelek oplemenitilnice, kjer je ostala vse do, žal prezgodnje smrti.

Rada je imela svoj domači Kolovec in njegove gozdove, v katerih je tako rada nabirala gobe in nam naslednji dan navdušeno pripovedovala kakšne je nabrala.

Ceprav je bil njen dom kar precej oddaljen od tovarne, pot slaba, netlakovana, jo je vedno premagovala s kolesom, ne oziraje se na vremenske nepravilike. Tudi če je snežilo in je pot bila nesplužena, je na delo prišla točno, brez zamude, saj je od doma odšla že sredi noči.

Prišel bo zopet Božič, prišla bo Velika noč, a Mari ne bo več, da bi nam stisnila roko in zaželela vesele praznike.

K.Kham

RADOVEDNOST

Ko je kupec pri rejcu papagajev kupoval papagaja, je vprašal rejca:

"Koliko let bo živel tale papagaj?"

Prodajalec mu je razložil takole: "Če boste pravilno krmili ptico, če boste skrbeli, da bo imela čisto kletko, skratka, če boste nasploh najbolj skrbeli za papagaja, lahko dočaka dvesto let"

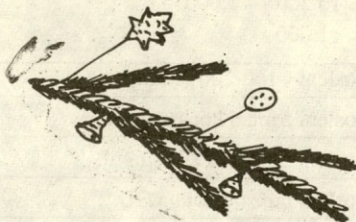
Pa ga prekine kupec: "No, prav radoveden sem, če bo dočakal dvesto let. Sicer pa bom to že videl..."

ZADOVOLJSTVO

Zdravnika so povabili na lov. Ko se je vrnil, ga je žena vprašala:

"Kako je bilo an lovu? Si bil zadovoljen?"

"Sem, še kar. Dva ustreljena zajca in štirje novi bolniki..."

SPOMENIK

Dva mlada fanta se sprehajata po parku. "Rad bi vedel, čigav je tale spomenik tukaj" reče prvi. "Odbij mu nos", odvrne drugi, "pa boš jutri v časopisu prebral, čigar spomenik je."

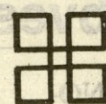
ČUDNA MLADINA

Gospa Kramarjeva se pritožuje čez svojo hčerko: "Kakšna je ta sodobna mladina! S petnajstimi leti že vsak večer s prijateljem v disk - na trideseti rojstni dan svoje mame pa čisto pozabi!"

V upanju na boljše sodelovanje želimo vsem sodelavkam in sodelavcem srečno in uspešno 1991 leto.

Uredniški odbor

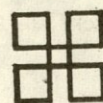
POROČILI SO SE:

1. Levec Danica iz konfek. Mengeš, poročena Virijant
2. Bevec Ana iz konfek. Mokronog, poročena Blatnik

Iskreno čestitamo!

RODILI SO SE:

1. Škrli Andreju iz kov. konstrukcij, hči Mateja
2. Hribar Ireni iz konfek. Mengeš, hči Špela
3. Dejan Damjani iz uprave, sin Robert
4. Potočnik Jelki iz uprave, sin Matej

Iskreno čestitamo!

ŽENITVENI OGLAS

Neki mož, ki bi se rad poročil, je dal objaviti takle oglas: "Izkušen poslovnež želi čimprej dobiti zakonsko partnerko. Tajnost zadeva časti, vera pri vatna zadeva, denar glavna zadeva, vse drugo postranska zadeva."

Gabi Škerjanec iz Nožic se iskreno zahvaljuje gasilcem podjetja Induplati za požrtvovalno pomoč pri črpanju vode iz stanovanjske hiše.

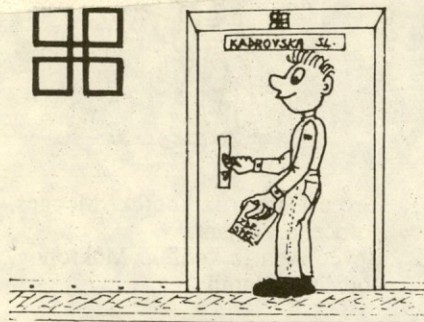
Obvestila iz k

INDUPLATI
20 XII.90

poštni predal 115

61230 DOMŽALE

OSEBNI DOHODKI V OKTOBRU 1990

1. Bertoncelj Nataša, šivilja, pripr. konfek. Rad., 2.11.1990
2. Ferlič Doroteja, šivilja, konfek. Radomlje, 2.11.1990
3. Kosmač Ivica, šivilja, konfek. Radomlje, 2.11.1990

IZSTOPI:

1. Kobilica Ivan, vzdržev. strojev, predilnica, 15.11.1990, upokojen
2. Lauter Marinka, ref. v mater. knjig., 16.11.1990, sporazumno
3. Vrenjak Mari, delavka v proizvodnji, oplem. 2.11.1990, umrla
4. Kovačič Alenka, pravno svet. in zastop. 30.11.1990, sporazumno

ODSOTEN

Matej potrka na vrata svojega prijatelja Milana. "Odpri", mu reče, "saj vem, da si notri!" Iz sobe ni nobenega odgovora, a Matej vztraja: "Gotovo si notri, ker so tvoji čevlji tukaj pred vrati!" Nato se oglasi Milan: "Šel sem ven v copatih!"

Naslednja številka Konoplana bo izšla v mesecu februarju.

Poročilo o osebnih dohodkih vsebuje gibanje OD, dosežene najnižje in najvišje OD, izračun povprečnih OD za dejansko število opravljenih ur med 160 in 200 urami, dejanskem doseganju delovnih rezultatov in dejanski ocenjenosti del in nalog. Prav tako so v poročilu zajeti tudi osebni dohodki pripravnikov in nadomestila OD do 30 dni (metodologija izdelave RAD obr.). Če prikazanemu številu delavcev dodamo še zaposlene z manj kot 160 urami in več kot 200 opravljenimi urami ter zaposlene brez obračuna OD (nadomestila nad 30 dni) dobimo skupno število vseh delavcev, ki so prejeli OD oz. nadomestilo.

Razred v din	Skupaj podjetje
do 3.000	27
3.000 - 3.800	190
3.800 - 4.600	222
4.600 - 5.400	123
5.400 - 6.200	64
6.200 - 7.000	47
7.000 - 7.800	21
7.800 - 8.600	10
8.600 - 9.400	14
9.400 - 10.200	5
10.200 - 11.000	4
nad 11.000	2

Zaposleni s 160-200 urami	729
Zaposleni z manj kot 160 urami	53
Zaposleni z več kot 200 urami	16
Zaposleni brez obračuna OD	45
Skupaj število zaposlenih	843
Najnižji OD	2.830,00
Najvišji OD	14.071,80
Povprečni OD	4.696,60

Vrednost točke je v oktobru znašala v brutto vrednosti 0.0300 din. Najnižnji OD v višini 2.830,00 din je prejela pripravnica s 70-odstotno vrednostjo sestavljenosti del oziroma nalog in brez gibljivega dela OD, najvišjega pa delavec za obračunanih 245 delovnih ur.

Bolniški izostanki po vzrokih odsotnosti za mesec 9. 90

Poslovna enota	Število zaposl. ure	Bolezen 01 % ure	Posk. delo 02 % ure	Posk. na poti 03 % ure	Posk. izven 04 % ure	Pokl. obol. 05 % ure	Nega druž. č. 6, 7, 11 % ure	Izol. 08 % ure	Spretnost 09 % ure	Noseč. porod. 10 % ure	% skupaj izp. ure
Proizvodnja tkanin	366	6,15	0,19		0,39		0,53		0,04	3,65	10,95
	67344	4144	128		264		360		30	2456	7382
Maloprodaja	28	4,08			1,59						5,67
	5292	216			84						300
Konfekcija Mengeš	220	9,03	0,15		0,59		0,84		0,20	2,47	13,28
Radomlje, Peče	40480	3654	59		240		340		80	1000	5373
Konfekcija Mokronog	76	0,84					0,97		0,17	5,26	7,24
	13984	118					136		24	736	1014
Uprava	153	1,59			0,43		0,28		0,06	6,31	8,67
	28152	448			120		80		16	1776	2440
Povprečno za OD	843	5,53	0,12		0,46		0,59		0,10	3,84	10,64
	155252	8580	187		708		916		150	5968	16509

Izdaja v 1.550 izvodih DO INDUPLATI Jaše, p.o. Ureja 15 žanski uredniški odbor. Glavna in odgovorna urednica ter fotografiranje MELITA JENKO. Natisnila tiskarna Delavske univerze, Domžale. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije RS, št. 421-1-72, od dne 8. 4. 1974.